

IFAU

Institutet för arbetsmarknads- och
utbildningspolitisk utvärdering

Medborgarskap, arbets- marknaden och familjebildning

Mattias Engdahl

RAPPORT 2014:9

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) är ett forskningsinstitut under Arbetsmarknadsdepartementet med säte i Uppsala. IFAU ska främja, stödja och genomföra vetenskapliga utvärderingar. Uppdraget omfattar: effekter av arbetsmarknads- och utbildningspolitik, arbetsmarknadens funktionssätt och arbetsmarknadseffekter av socialförsäkringen. IFAU ska även sprida sina resultat så att de blir tillgängliga för olika intressenter i Sverige och utomlands.

IFAU delar även ut forskningsbidrag till projekt som rör forskning inom dess verksamhetsområden. Forskningsbidragen delas ut en gång per år och sista dag för ansökan är den 1 oktober. Eftersom forskarna vid IFAU till övervägande del är nationalekonomer, ser vi gärna att forskare från andra discipliner ansöker om forskningsbidrag.

IFAU leds av en generaldirektör. Vid institutet finns ett vetenskapligt råd bestående av en ordförande, institutets chef och fem andra ledamöter. Det vetenskapliga rådet har bl.a. som uppgift att lämna förslag till beslut vid beviljandet av forskningsbidrag. Till institutet är även en referensgrupp knuten där arbetsgivar- och arbetstagersidan samt berörda departement och myndigheter finns representerade.

Rapporterna finns även i tryckt format. Du kan beställa de tryckta rapporterna via telefon eller mejl. Se nedanstående kontaktinformation.

Postadress: Box 513, 751 20 Uppsala
Besöksadress: Kyrkogårdsgatan 6, Uppsala
Telefon: 018-471 70 70
Fax: 018-471 70 71
ifau@ifau.uu.se
www.ifau.se

IFAU har som policy att en uppsats, innan den publiceras i rapportserien, ska seminariebehandlas vid IFAU och minst ett annat akademiskt forum samt granskas av en extern och en intern disputerad forskare. Uppsatsen behöver dock inte ha genomgått sedvanlig granskning inför publicering i vetenskaplig tidskrift. Syftet med rapportserien är att ge den ekonomiska politiken och den ekonomisk-politiska diskussionen ett kunskapsunderlag.

Medborgarskap, arbetsmarknaden och familjebildning^a

av

Mattias Engdahl^b

2014-05-12

Sammanfattning

I denna rapport studeras om beslutet att bli svensk medborgare påverkar situationen på arbetsmarknaden och valet att bilda familj bland utrikes födda. Resultaten visar att sannolikheten att vara sysselsatt och årsinkomsten stiger i samband med medborgarskapsbyten. Ställningen på arbetsmarknaden stärks dock redan åren före naturaliseringstillfället. Resultaten ger därför inget entydigt stöd för att det är medborgarskapsbyten i sig som stärker utrikes föddas ställning. En möjlig tolkning är att det är andra faktorer, till exempel beslutet att stanna i Sverige eller önskan att bättre integreras på arbetsmarknaden, som påverkar både valet att bli medborgare och ställningen på arbetsmarknaden. Rapporten finner även att utrikes födda från vissa grupper av länder gifter sig i större utsträckning i samband med att de blir svenska medborgare.

^a Rapporten är en förkortad version av Engdahl (2014) och jag hänvisar till den studien för en fullständig redogörelse. Jag är tacksam för värdefulla kommentarer från Erik Grönqvist på den svenska rapporten.

^b Institutet för bostads- och urbanforskning (IBF), Uppsala universitet. Tel. 018-471 65 05, e-post: mattias.engdahl@ibf.uu.se.

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Bakgrund	5
2.1	Varför spelar medborgarskapet roll?	5
2.2	Tidigare studier	7
3	Studiens upplägg och genomförande	8
3.1	Data och några grundläggande beskrivningar	8
3.2	Analysmodellen	12
4	Resultat	13
4.1	Arbetsmarknadseffekter	13
4.2	Familjebildning	16
5	Avslutande kommentarer	17
	Referenser	19
	Appendix	21

1 Inledning

Sysselsättningen bland utrikes födda är lägre än bland inrikes födda i många OECD-länder. I Sverige uppgick skillnaden år 2011 till runt tio procentenheter för män och närmare tjugo procentenheter för kvinnor (OECD 2013). Policyåtgärder för att underlätta utrikes föddas integration på arbetsmarknaden är därför av stort värde. Ett område som har fått relativt lite uppmärksamhet inom samhällsvetenskaplig forskning är sambandet mellan medborgarskapsbyten och utrikes föddas etablering på arbetsmarknaden. Studier från USA, Tyskland, Schweiz och Frankrike, och i viss utsträckning Sverige, har visat att utländska medborgares ställning på arbetsmarknaden stärks i samband med att de byter medborgarskap (t.ex. Bratsberg et al. 2002, Steinhardt 2012, Steinhardt och Wedemeier 2011, Fougère och Safi 2009, Ohlsson 2008, Bevelander och Helgertz 2012). Det primära syftet med denna rapport är att utreda hur sambandet mellan beviljat medborgarskap och utrikes föddas ställning på arbetsmarknaden ser ut.

Det finns flera skäl till varför naturaliserade medborgares ställning på arbetsmarknaden kan stärkas. Utländska medborgare har inte tillgång till alla arbeten på den svenska arbetsmarknaden – för utländska medborgare i Sverige är det till exempel inte möjligt att jobba som polis eller militär. Vissa jobb inom domstolsväsendet och regeringskansliet kräver likaså medborgarskap. Det är även möjligt att medborgarskapet i sig har ett positivt signalvärde, det vill säga att arbetsgivare uppfattar det som fördelaktigt att en individ har valt att bli medborgare. Till exempel undanröjer medborgarskapet all osäkerhet kring en individs rätt att arbeta och vistas i landet. Osäkerheten kring individens rätt till tillträde till andra länder vid tjänsteresor försvinner därtill. Att beviljas medborgarskap innebär också att individen i regel har vistats en längre tidsperiod i landet och har haft tid att införskaffa sig värdefull kunskap som är specifik för landet, så som språkkunskaper.

En studie från Norge visar dock på att naturaliseringar inte nödvändigtvis förbättrar ställningen för utrikes födda på arbetsmarknaden (Bratsberg and Raaum 2011). Den norska studien visar att nyblivna medborgare spenderar mer tid utomlands efter naturalisering vilket är en möjlig förklaring till varför deras ställning inte stärks. Ett annat möjligt skäl till varför resultaten skiljer sig åt mellan länder är att medborgarskapslagstiftningens utformning varierar kraftigt. I USA är, till exempel, arbetsmarknadsrestriktionerna mer långtgående än i länder som Sverige och Norge. För en stor andel av amerikanska statliga jobb krävs medborgarskap medan medborgarskapskraven i Sverige är mer begränsade. Likaså är restriktionerna mer långtgående i det amerikanska näringslivet;

till exempel krävs ofta medborgarskap för att kunna jobba som väktare vilket är ett relativt vanligt jobb för invandrade (Bratsberg och Raaum 2011).

Även andra typer av rättigheter och skyldigheter kopplade till medborgarskapet varierar mellan länder. Påtagligt för Sverige är strävan att utjämna skillnader mellan svenska och utländska medborgare (SOU 1999). Denna vägledande princip, som varit styrande sedan slutet på 1960-talet, har resulterat i att utländska medborgare, med permanent uppehållstillstånd, idag har samma tillgång till bland annat socialförsäkringssystemet och utbildningssystemet som svenska medborgare. Några skillnader kvarstår dock. Medborgarskapet reglerar vem som har den absoluta rätten att resa in och ut ur Sverige och att bo och arbeta i landet, vem som har rätt till skydd och hjälp från Sverige utomlands och vem som kan kandidera till och rösta i riksdagsvalet.

Utjämnandet av rättigheter och skyldigheter mellan utländska och svenska medborgare innebär att det formella värdet av svenskt medborgarskap har minskat (Lokrantz Bernitz och Bernitz 2006 och SOU 2000). Denna utveckling till trots ligger Sverige, i jämförelse med andra länder, i toppen vad gäller andelen utrikes födda som väljer att bli medborgare (Liebig and Van Haaren 2011). En enkätundersökning visar att medborgarskap fortfarande värderas högt bland utrikes födda: 65 procent av de tillfrågade anser det vara väldigt viktigt att vara eller att bli medborgare och att de rättigheter som medborgarskapet ger är mycket värdefulla (SOU 2012).

Till skillnad från flera andra länder ställer den svenska medborgarskapslagstiftningen inga krav på språkkunskaper eller andra kunskaper för beviljandet av medborgarskap. För att bli svensk medborgare krävs i princip att den sökande ska kunna styrka sin identitet, har fyllt 18 år, har permanent uppehållstillstånd eller uppehållsrätt, har vistats i Sverige i fem år samt har levt ett skötsamt liv i Sverige.

Sammantaget innebär detta att Sverige är ett intressant land att studera. Inte minst då en stor andel av den utrikes födda befolkningen väljer att ansöka om medborgarskap. Detta till trots att flera av skillnaderna i rättigheter och skyldigheter mellan utländska medborgare och svenska medborgare över tiden har utjämnats. Dessutom är behörighetskraven för medborgarskap liberala i ett internationellt perspektiv och arbetsmarknadsrestriktionerna få. Om vi trots detta finner att medborgarskapsbyten påverkar utrikes föddas möjligheter på den svenska arbetsmarknaden finns det skäl att tro att medborgarskapsbyten även har en effekt i andra länder.

Förutom medborgarskapets arbetsmarknadseffekter studeras även huruvida medborgarskapsbyten påverkar valet att bilda familj. Det finns skäl att tro att beslut kopplade till familjen kan bero på eller influera valet att ansöka om

medborgarskap. Äktenskap med en medborgare förkortar väntetiden innan det är möjligt att ansöka om medborgarskap. Likaså finns det anekdotisk evidens som antyder att vissa individer väljer att ansöka om medborgarskap i samband med att de planerar att skaffa barn eftersom barn till medborgare automatiskt blir medborgare (Szabó 1997). Om valet att ansöka om medborgarskap sammanfaller med beslut om familjebildning är det möjligt att de observerade arbetsmarknadseffekterna underskattas eftersom föräldraledighet vanligtvis innebär frånvaro från arbetsmarknaden. Likaså går det inte att utesluta att familjesituationen är en faktor som är mer betydelsefull för valet att ansöka om medborgarskap än eventuella fördelar på arbetsmarknaden.

Rapportens resultat visar att ställningen på arbetsmarknaden förbättras i samband med naturaliseringar – sannolikheten att en individ är sysselsatt ökar och årsinkomsten stiger. Effekterna framträder emellertid redan åren före bytet av medborgarskap vilket pekar på att de inte är kausala. Rapporten finner även visst stöd för att utrikes födda från några grupper av länder gifter sig i större utsträckning åren före och efter medborgarskapsbyten.

Rapporten är en förkortad version av Engdahl (2014) och jag hänvisar till den studien för en fullständig redogörelse angående data, metod och resultat. Resten av rapporten är disponerad som följer: I avsnitt två diskuteras de teoretiska förväntningar på arbetsmarknadseffekter som är rimliga givet den institutionella kontexten. Den tidigare svenska och internationella litteraturen sammanfattas även. Det efterföljande avsnittet beskriver studiens upplägg och genomförande. Avsnittet innehåller även ett antal grundläggande beskrivningar. I avsnitt fyra presenteras studiens resultat och avsnitt fem innehåller en avslutande diskussion.

2 Bakgrund

2.1 Varför spelar medborgarskapet roll?

Endast svenska medborgare har full tillgång till arbetsmarknaden. Bland annat krävs medborgarskap för ett antal tjänster på regeringskansliet, inom domstolsväsendet, polisen och militären (SOU 1999). För arbetstillfällen som kräver internationell rörlighet kan svenskt medborgarskap vara en förutsättning för att arbetstillstånd eller visum skall beviljas. De hinder som förekommer beror på det tidigare medborgarskapet – EU/EES-medborgare som vistas i Sverige

omfattas till exempel av den fria rörligheten inom Europeiska Unionen vilket inte är fallet för medborgare från tredjeländ.¹

Att anställa utländska medborgare kan även innebära administrativa kostnader för arbetsgivaren (och arbetstagaren). Arbetstagare med uppehållsrätt från EU/EES-land måste registrera sig hos Migrationsverket senast tre månaders efter inresa i landet. Registreringen kräver bland annat att arbetsgivaren utfärdar ett anställningsbevis som innefattar uppgifter om anställningsform, arbetstid med mera. För medborgare i länder utanför EU/EES krävs beviljat arbetstillstånd innan inresa i landet. Vidare, för individer med tillfälligt uppehållstillstånd krävs utöver uppehållstillståndet även arbetstillstånd för arbete i Sverige. För tredjelandsmedborgare med permanent uppehållstillstånd i Sverige krävs inget motsvarande tillstånd för arbete. Detta indikerar att det för arbetsgivare rimligtvis råder en större osäkerhet kring utländska medborgares rätt till arbete i Sverige än för svenska medborgare.

Utöver det formella regelverket för anställning av utländsk arbetskraft är det även möjligt att arbetsgivare föredrar att anställa svenska medborgare. Om valet att bli medborgare har ett positivt signalvärde är det inte omöjligt att medborgarskapet i sig underlättar etableringen på arbetsmarknaden. En indikation på detta är att beviljat medborgarskap i regel kräver fem års vistelse i landet vilket innebär att blivande medborgare har haft möjligheten att tillgodogöra sig kunskaper som är specifika för Sverige, till exempel språket. Likaså skulle medborgarskapet kunna fungera som en försäkring för arbetsgivaren att arbetstagaren inte planerar att flytta utomlands.

Om barriärerna för anställning minskar (eller upplevs minska) i samband med beviljandet av medborgarskap är det även möjligt att nyblivna (och blivande) medborgares ”jobsökandebeteende” ändras. Det vill säga, blivande medborgare söker eventuellt arbete mer aktivt än individer som väljer att inte ansöka om svenskt medborgarskap. Om medborgarskap ökar möjligheterna till anställning och högre inkomster är det likaså möjligt att individer som planerar att ansöka om medborgarskap i högre utsträckning investerar i utbildning då avkastningen på humankapital ökar. Det går alltså inte att utesluta att förväntningar på vad det innebär att vara medborgare leder till beteendeförändringar redan innan beviljandet av medborgarskap.

Diskussionen så här långt har rört arbetsmarknaden. Beviljandet av medborgarskap innebär även att individen har möjligheten att rösta i riksdagsval, kandidera till riksdagsval och den permanenta rätten att vistas i landet. Mer relevant för den här studien är kanske att barn till svenska medborgare

¹ Tredjelands medborgare avser individer med medborgarskap tillhörandes länder som inte ingår i EU/EES.

automatiskt blir medborgare och att väntetiden innan det är möjligt att ansöka om medborgarskap är kortare för individer som är gifta med svenska medborgare.² Anekdotisk evidens pekar även på att utländska medborgare väljer att ansöka om medborgarskap innan de väljer att skaffa barn om de uppfattar det som fördelaktigt för barnen att växa upp som svenska medborgare (Szabó 1997). Att få barn innebär vanligtvis frånvaro från arbetsmarknaden på grund av föräldraledighet. Om valet att bilda familj är korrelerat med naturaliseringsprocessen skulle det kunna innebära att förankringen på arbetsmarknaden försvagas. Likaså finns det evidens som pekar på att naturaliserade medborgare spenderar mer tid utomlands (Bratsberg och Raaum 2011). Detta kan bero på att ett av kraven för medborgarskap är en oavbruten vistelse i invandringslandet. I Sverige, till exempel, krävs i regel en fem år lång oavbruten vistelse vilket omöjliggör längre utlandsresor. Det går alltså inte att utesluta att de positiva arbetsmarknadseffekterna som medborgarskap eventuellt medför motverkas av ökad frånvaro från arbetsmarknaden.

2.2 Tidigare studier

För att besvara frågan huruvida medborgarskap efterföljs av en förbättrad ställning på arbetsmarknaden krävs data där enskilda individer kan följas över tid. Utan tillgång till denna typ av information är risken annars stor att observerade skillnader mellan utländska och naturaliserade medborgare drivs av att grupperna är annorlunda i olika avseende. Det vill säga, eftersom valet att ansöka om medborgarskap är frivilligt är det rimligt att anta att de som ansöker om medborgarskap har egenskaper som skiljer sig ifrån de som inte ansöker. Genom att följa samma individ över tid kan vi i viss mån hantera detta. Till exempel är det möjligt att ta hänsyn till individspecifika egenskaper som inte varierar över tid, till exempel ålder vid invandringstillfället, utbildning från hemlandet med mera. Vi kan även studera huruvida inkomstprofilen förändras före och efter medborgarskapsbytet.

Antalet studier som kan tillgodose detta krav på data är begränsat.³ Evidens från USA, Tyskland, Schweiz och Frankrike (Bratsberg et al. 2002, Steinhardt 2012, Steinhardt och Wedemeier 2011 och Fougère och Safi 2007) pekar på att medborgarskapsbyten efterföljs av förbättrade arbetsmarknadsutfall. Resultaten i Ohlsson (2008) ger likaså visst stöd för att nyblivna medborgares inkomster stiger efter naturaliseringstillfället, men att effekterna framträder redan åren före medborgarskapsbyten. Ohlsson (2008) tolkar det som en motivations-

² Detta gäller även för individer som är sambo eller lever i registrerat partnerskap med en svensk medborgare sedan minst två år tillbaka. Då kan medborgarskap sökas efter tre år i Sverige.

³ Se Liebigh and Van Haaren (2011) för en översikt av tidigare studier.

effekt. Det enda motexemplet är en studie från Norge (Bratsberg och Raam 2011) som inte ger något stöd för att medborgarskapsbyten efterföljs av förbättrade arbetsmarknadsutfall. Varför Norge skiljer ut sig jämfört med andra länder är oklart.

Väldigt lite är känt om varför arbetsmarknadsutfallen för naturaliserade medborgare förbättras. Bratsberg et al. (2002) visar dock att nyblivna medborgare i USA tenderar att byta jobb. De rör sig till bättre betalade sektorer alternativt till sektorer där arbetsmarknadsrestriktioner tidigare begränsade möjligheterna att finna anställning.⁴

3 Studiens upplägg och genomförande

3.1 Data och några grundläggande beskrivningar

Analysen i denna rapport bygger på information från Louise. Det är en longitudinell databas som administreras av SCB. Det använda datamaterialet täcker totalbefolkningen åren 1990 till och med 2009 och innehåller bland annat information om födelseort eller födelseregion, senaste invandringsår, kön, civilstatus, huruvida barn finns i hushållet, ålder, utbildningsbakgrund, samt sysselsättning och årsinkomst. Information om medborgarskapsbyten hämtas från det Historiska befolkningsregistret (också från SCB) som länkas till Louise genom en personlig (men avidentifierad) nyckel. Denna registersamling innehåller bland annat datum för medborgarskapsbyten.⁵

Perioder av arbetslöshet är påvisat negativt för de drabbade (se t.ex. Arulampalam, Gregg och Gregory 2001) men innebär även en utmaning för välfärdsstaten i form av ökade offentliga utgifter. Analysen är därför avgränsad till utrikes födda från grupper av länder med en generellt sett svag ställning på arbetsmarknaden och omfattar inte utlandsfödda från Norden, EU, USA, Canada och Australien.⁶

Eftersom skälen varför en individ väljer att ansöka om medborgarskap kan skilja sig åt mellan grupper delas analysmaterialet upp i födelseregioner. På samma sätt studeras män och kvinnor separat. Att individer från olika

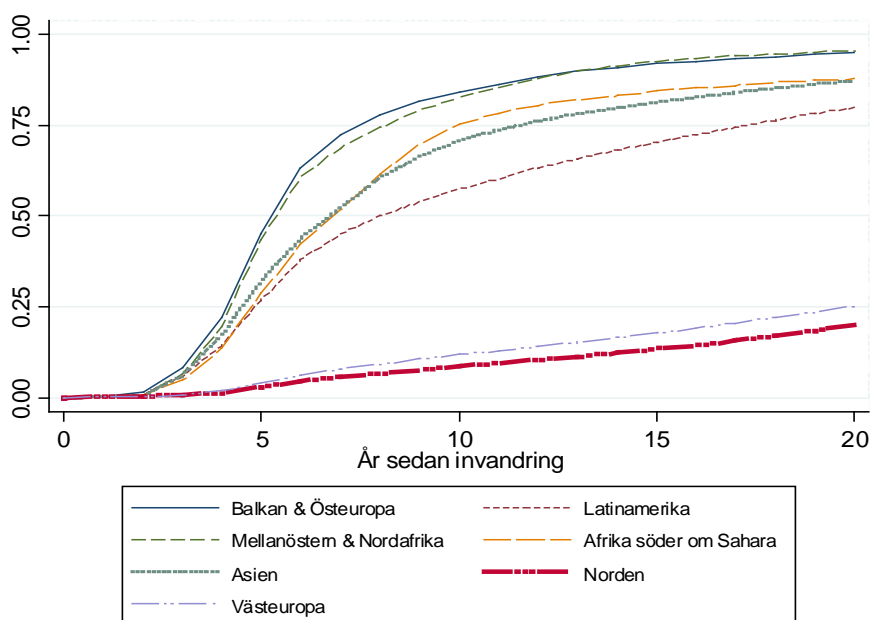
⁴ När det gäller andra typer av utfall kunskapsläget än mer begränsat och jag hänvisar till Engdahl (2014) för en mer utförlig genomgång av den tidigare litteraturen.

⁵ En potentiell felkälla i detta sammanhang är att det inte framgår från vilket till vilket medborgarskap som bytet rör. Detta torde dock vara av mindre betydelse då byte av medborgarskap i regel kräver en oavbruten vistelse i ett land. Det är till exempel inte möjligt att vara varaktigt bosatt i Sverige och byta till danskt medborgarskap. Därmed torde följaktligen majoriteten av medborgarskapsbytena vara från utländskt till svenskt medborgarskap. Den av SCB officiellt redovisade statistiken ger stöd åt denna slutsats.

⁶ Se Engdahl (2014) för en fullständig lista över vilka länder som inkluderas.

födelseregioner naturaliseras i olika utsträckning är tydligt i Figur 1. Figuren visar att individer från länder utanför Västeuropa och Norden är långt mer benägna att ansöka om medborgarskap.

Figur 1 Naturaliserade medborgare uppdelat på födelseregion

Anmärkning: Den vertikala axeln anger andelen av de utrikes födda som har naturaliserats. Invandrade från Norden (Norge, Danmark, Finland och Island) och Västeuropa inkluderas som en referens. Urvalet inkluderar alla utrikes födda som har invandrat till Sverige mellan 1985 och 2009 från utvalda ursprungsregioner som var 20–55 år vid invandringstillfället och 20–64 år vid observationstillfället. De inkluderade individerna måste även vara observerbara minst en gång under perioden 1990–2009.

I Tabell 1 beskrivs det urval som används i analysen. Tabellen visar att gemensamt för samtliga grupper är den relativt svaga ställningen på arbetsmarknaden. Under observationsperioden saknade ungefär hälften av studiepopulationen i flera av grupperna inkomster från arbete. Det kan jämföras med det svenskfödda urvalet som består av individer utan gymnasieexamen redovisat i den sista kolumnen.⁷ Utfallen för den utrikes födda befolkningen är svagare än för de infödda i samtliga fall.

⁷ Ett urval av den svenskfödda befolkningen inkluderas för att möjliggöra identifikationen av årseffekter. Anledningen till varför detta är nödvändigt är tekniskt och ett mer utförligt argument återfinns i Engdahl (2014).

Tabell 1 . Beskrivning av datamaterialet

	Balkan och Östeuropa	Mellanöstern och Nordafrika	Afrika söder om Sahara	Asien	Latinamerika	Svensk födda
	Kvinnor					
Observationer (tusental)	691	793	212	323	218	1 076
Arbetsinkomst >0	0,54	0,37	0,47	0,54	0,64	0,66
Arbetsinkomst i 100-tals kr	889,57	497,99	633,44	719,09	937,68	958,02
Försörjningsstöd	0,35	0,46	0,46	0,20	0,24	0,09
Ålder	39,35	37,99	34,89	36,33	39,60	43,85
Gift	0,70	0,75	0,60	0,64	0,53	0,45
Barn i hushållet	0,60	0,69	0,65	0,60	0,60	0,30
Högskoleexamen	0,39	0,34	0,23	0,32	0,38	0,00
	Män					
Observationer	621	1 039	235	178	195	1 347
Arbetsinkomst >0	0,62	0,48	0,57	0,56	0,73	0,69
Arbetsinkomst	1279,07	784,78	947,04	964,84	1407,15	1484,64
Försörjningsstöd	0,34	0,41	0,40	0,28	0,22	0,08
Ålder	39,79	38,69	36,90	36,16	39,52	44,10
Gift	0,69	0,64	0,55	0,57	0,47	0,40
Barn i hushållet	0,54	0,51	0,37	0,42	0,42	0,25
Högskoleexamen	0,34	0,36	0,35	0,44	0,37	0,00

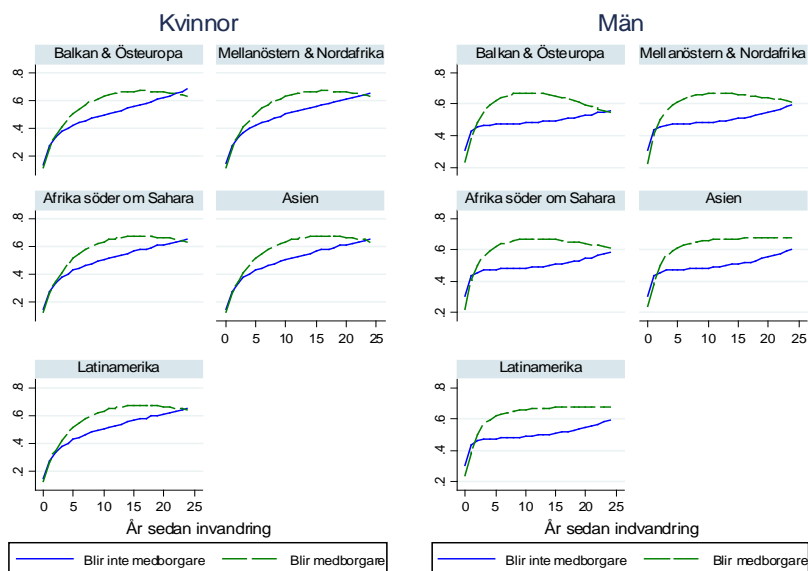
Anmärkning: Urvalet inkluderar alla utrikes födda som har invandrat till Sverige mellan 1985 och 2009 från utvalda ursprungsregioner som var 20–55 år vid invandringstillfället och 20–64 år vid observationstillfället. Den svenskfödda befolkningen inkluderar ett tioprocentigt urval av den svensk födda befolkningen som saknar examen från gymnasieskola. Försörjningsstöd är definierat på hushållsnivå. De inkluderade individerna måste även vara observerbara minst en gång under perioden 1990–2009.

Noterbart är den särskilt bekymmersamma arbetsmarknadssituationen för kvinnor födda i Mellanöstern och Nordafrika.

Ett sätt att illustrera om de som ansöker om medborgarskap har egenskaper som skiljer sig ifrån dem som inte ansöker om medborgarskap är att jämföra gruppernas så kallade assimileringssprofiler. Figur 2 visar att en större andel av dem som blir medborgare har arbetsinkomster i jämförelse med dem som förblir utländska medborgare. Skillnaden blir tydlig efter några år i Sverige men avtar efter 15–20 år.

Ett annat noterbart mönster är assimileringssprofilens form. Å ena sidan observeras inget hopp eller avbrott under den tidsperiod då majoriteten av de utrikes födda naturaliseras, det vill säga fyra till tio år efter invandring (jmf. Figur 1). Det antyder att medborgarskapsbyten inte radikalt förändrar utlandsföddas ställning på arbetsmarknaden. Å andra sidan uppstår skillnaden mellan de som naturaliseras och de som förblir utländska medborgare under samma tidsperiod vilket innebär att en effekt inte kan uteslutas.

Figur 2 Positiv arbetsinkomst och tid sedan invandring

Anmärkning: Figuren har predicerats utifrån en regression där en dummy indikerar huruvida en individ hade någon inkomst från arbete eller inte över tid sedan invandring definierat som en kubisk funktion. Urvalet inkluderar alla utrikes födda som har invandrat till Sverige mellan 1985 och 2009 från utvalda ursprungsregioner som var 20–55 år vid invandringstillfället och 20–64 år vid observationstillfället. De inkluderade individerna måste även vara observerbara minst en gång under perioden 1990–2009.

3.2 Analysmodellen

Då erfarenheterna från arbetsmarknaden och underliggande egenskaper hos de som väljer att ansöka om medborgarskap troligtvis skiljer sig ifrån de som inte ansöker om medborgarskap är det viktigt att ta hänsyn till detta i en analys av medborgarskapets eventuella effekter. Den använda analysmodellen beskrivs mer utförligt i Engdahl (2014) men i korthet följs individer över tid. Det innebär att det är möjligt att ta hänsyn till individspecifika egenskaper som är konstanta över tid, till exempel ålder vid invandringstillfället, utbildning från hemlandet, olika färdigheter och kunskaper som inte varierar över tid, med mera. Modellen tar givetvis även hänsyn till hur lång tid en individ har varit bosatt i Sverige vilket är viktigt då utrikes föddas ställning på arbetsmarknaden i regel stärks med tiden i landet. Detta förklaras ofta genom förvärvandet av till exempel språkkunskaper och andra färdigheter som är specifika för invandringslandet.⁸

Genom att vi kan följa en och samma individ över tiden kan vi studera hur arbetsmarknadssituationen förändras i samband med att en individ blir medborgare, i förhållande till individer som inte är, eller ännu inte har blivit, medborgare. Skulle vi observera en förbättring av individens ställning på arbetsmarknaden efter medborgarskapsbytet skulle detta vara ett tecken på att medborgarskapsbytet i sig stärker en individs ställning.

Då det inte är möjligt att utesluta att en förbättrad ställning på arbetsmarknaden drivs av andra faktorer (som är korrelerade med medborgarskapsbyten) tillåter modellen även förändringar av utfallen redan åren innan medborgarskapsbyten. Om medborgarskapsbytet, till exempel, är en del av en individs plan att stärka sin ställning på arbetsmarknaden skulle detta kunna resultera i en stärkt ställning redan före det faktiska medborgarskapsbytet. I sådana fall skulle en renodlat kausal tolkning av resultaten vara felaktig.

I Engdahl (2014) redovisas även enklare modeller där individspecifika egenskaper exkluderas och skillnader i erfarenheten från den svenska arbetsmarknaden mellan de som naturaliseras och de som förblir utländska medborgare ignoreras. De illustrerar att de som väljer att bli medborgare skiljer sig ifrån de som förblir utländska medborgare och att modeller som inte tar hänsyn till detta överskattar den roll medborgarskapet spelar för utrikes föddas integration på arbetsmarknaden.

⁸ Detta är faktorer som har visats vara en betydelsefull förklaring av utrikes föddas relativt snabba ekonomiska assimilering de första åren i ett nytt land (se t.ex. LaLonde & Topel 1997).

4 Resultat

4.1 Arbetsmarknadseffekter

Tabell 1 tydliggör att ställningen på arbetsmarknaden för många utrikes födda är svag (Avsnitt 3). Bland studiepopulationen hade runt 50 procent någon inkomst från arbete under observationsperioden. En naturlig utgångspunkt är därför att studera huruvida medborgarskapsbyten påverkar sannolikheten att en individ har arbetsinkomster överhuvudtaget. I Figur 3 redovisas huvudresultaten. I detta sammanhang är det värt att återigen påpeka att vi i analysen tar hänsyn till antalet år som en individ har varit bosatt i Sverige. Analysen tar alltså hänsyn till erfarenheter från bosättningslandet, till exempel förvärvandet av språkkunskaper, arbetsmarknadserfarenhet med mera. De skattade effekterna av medborgarskapsbyten är således utöver den avkastning som tid i Sverige ger.

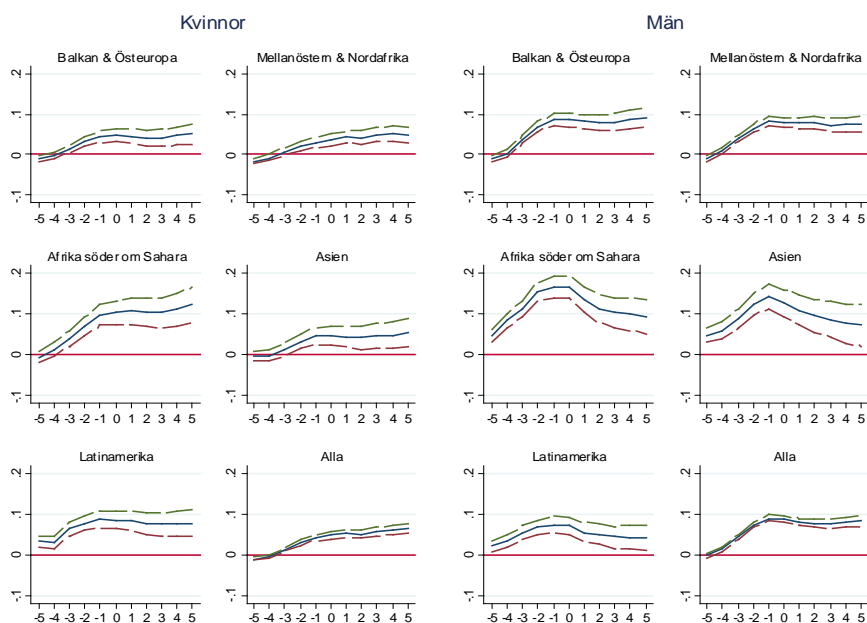
Figuren visar att sannolikheten att en individ överhuvudtaget har arbetsinkomster, angivet i procentenheter, ökar för kvinnor och män från samtliga landgrupper. För män är ökningen dock något starkare. Figuren visar även att ökningen är bestående, det vill säga att sannolikheten att en individ har inkomster från arbete förblir högre tiden efter medborgarskapsbytet. Detta antyder att det inte rör sig om en kortsiktig effekt, det vill säga att naturaliserade medborgare, till exempel, söker arbete mer aktivt enbart i samband med medborgarskapsbytet.

Tolkningen av resultaten kompliceras av att en effekt även är tydlig åren innan medborgarskapsbytet. Det innebär att en kausal tolkning av resultaten är problematisk. Hade det varit enbart medborgarskapet i sig som påverkar en individs möjligheter på arbetsmarknaden hade vi inte förväntat oss några effekter åren före medborgarskapsbytet. Följaktligen innebär det att flera olika tolkningar är möjliga.⁹ En potentiell förklaring är att det är möjligheten att ansöka om medborgarskap, snarare än medborgarskapet i sig, som motiverar blivande medborgare att påskynda integrationen på arbetsmarknaden. En annan tänkbar förklaring är att medborgarskapsansökan enbart är en del av en mer långsiktig plan att etablera sig i Sverige. En plan som skulle kunna innebära en strävan efter att bli ekonomiskt självförsörjande och där förvärvet av medborgarskap upplevs påskynda processen.¹⁰

⁹ Denna observation gäller även för sambandet mellan naturalisering och årsinkomster och hädanefter kommer jag därför referera till de skattade effekterna som samband.

¹⁰ Värt att påpeka är dock att det inte går att utesluta att medborgarskapet delvis har en kausal effekt på arbetsmarknadssituationen för utrikes födda. Givet det observerade mönstret är det dock inte möjligt att särskilja sådana effekter då arbetsmarknadssituationen förbättras redan innan medborgarskapsbytet.

Figur 3 Effekten av medborgarskapsbyten på sannolikheten att erhålla någon inkomst från arbete

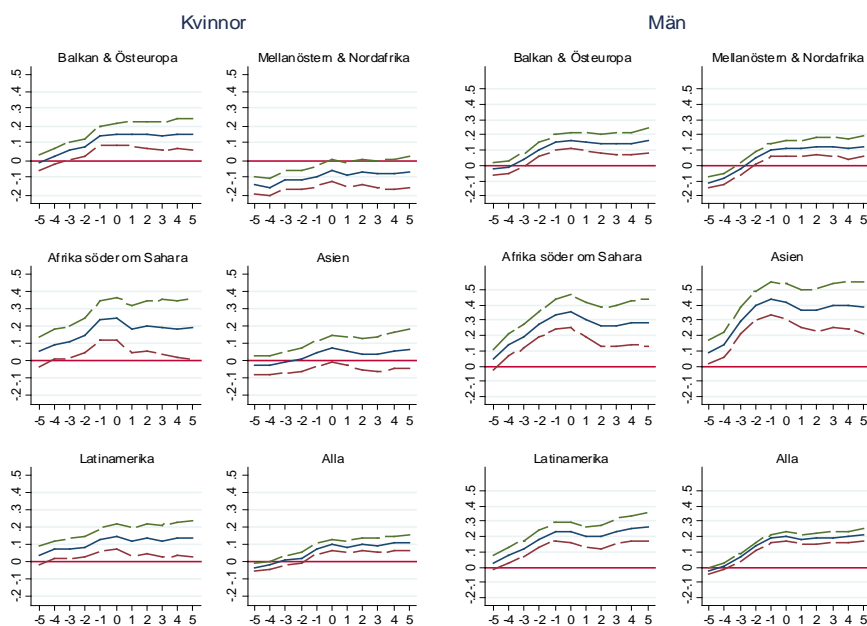
Anmärkning: Den lodräta axeln (y-axeln) visar storleken på punktskattningar från separata OLS-skattningar av effekten av medborgarskap på sannolikheten att en individ har någon inkomst överhuvudtaget från arbete. Den vågräta axeln (x-axeln) illustrerar tidpunkten då individen bytte medborgarskap, år noll utgör naturaliseringsåret. Skattningarna anger den förändrade sannolikheten (uttryckt i procentenheter) att en individ har någon inkomst överhuvudtaget från arbete i jämförelse med perioden som föregår observationsfönstret (d.v.s. sex år innan medborgarskapsbytet eller tidigare). De streckade linjerna är det 95 % -konfidensintervallet. Punktskattningarna återfinns i Tabell A 1 i Appendix.

Att ha någon inkomst från arbete överhuvudtaget är inte tillräckligt för ekonomisk självförsörjning. Därför redovisas i den fullständiga rapporten även sambandet mellan medborgarskap och ett mått på mer omfattande sysselsättning (Engdahl 2014). En individ antas vara sysselsatt om hon eller han har en inkomster från arbete som överstiger tre prisbasbelopp (cirka 133 500 kronor år 2013), eller en genomsnittlig månadsinkomst motsvarande cirka 11 000 kronor. Med denna definition är det skattade sambandet svagare. Skillnaden visar på att bytet av medborgarskap är relativt sett mer betydelsefullt för inträdet på arbetsmarknaden, definierat som att ha någon inkomst överhuvudtaget, än för att uppnå en mer stabil ställning på arbetsmarknaden.

I Figur 4 redovisas sambandet mellan medborgarskapsbyten och årsinkomster. Figuren visar att årsinkomsterna i genomsnitt stiger efter med-

borgarskapsbyten för både män och kvinnor. Ökningen är dock mer markant för män där samtliga gruppers årsinkomster stiger. För kvinnor födda i Asien är ökningen inte statistiskt säkerställd.¹¹ Precis som för sysselsättningsmåttén ökar de individuella arbetsinkomsterna redan före medborgarskapsbytet vilket innebär att en renodlat kausal tolkning omöjliggörs.

Figur 4 Effekten av medborgarskapsbyten på logaritmerade årsinkomster

Anmärkning: Den lodräta axeln (y-axeln) visar storleken på punktskattningar från separata OLS-skattningar av effekten av medborgarskap på logaritmerade arbetsinkomster. Den vågräta axeln (x-axeln) illustrerar tidpunkten då individen byter medborgarskap, år noll utgör naturaliseringsåret. Skattningarna anger förändringen av arbetsinkomsterna (i procent) i jämförelse med perioden som föregår observationsfönstret (d.v.s. sex år innan medborgarskapsbytet eller tidigare). De streckade linjerna är det 95 % -konfidensintervallet. Punktskattningarna återfinns i Tabell A 2 i Appendix.

De skattade sambandet, uttryckt i procent, kan vid en första läsning verka vara väldigt starkt men givet de relativt låga inkomstnivåerna för den studerade gruppen är ökningen i termer av kronor och ören inte särskilt stor (jmf. Tabell 1). En ökning av årsinkomsten med femton procent, vilket är den genom-

¹¹ Värt att notera är även att tidsmönstret för kvinnor från Mellanöstern och Nordafrika avviker från övriga grupper. Varför så är fallet är oklart.

snittliga inkomstökningen för kvinnor från Balkan och Östeuropa det året de byter medborgarskap, innebär en ökning från 89 000 kr till 102 000 kr (en ökning motsvarande ca 13 000 kr) eller ytterligare två och halv veckas arbete per givet en månadsinkomst motsvarande 20 000 kr. Värt att notera i detta sammanhang är att ökningen av arbetsinkomsterna sker gradvis, det vill säga, det rör sig inte om en ökning av arbetsinkomsterna med 15 procent det året en individ byter medborgarskap i jämförelse med det föregående året utan en succesiv ökning under åren som föregår medborgarskapsbytet.¹² Givet det begränsade arbetsutbudet för den studerade gruppen är storleken på inkomstökningen inte orimlig.

Då vi tidigare visade att sambandet mellan medborgarskapsbyten och sysselsättning är starkare för de med en relativt svag ställning på arbetsmarknaden är det intressant att undersöka om denna observation är giltig även för arbetsinkomster. I Engdahl (2014) redovisas därför skattningar av sambandet mellan medborgarskap och årsinkomster givet att en individ är sysselsatt. Samma definition som i tidigare används, det vill säga individer med en årsinkomst som överstiger tre prisbasbelopp (cirka 133 500 kr) antas vara sysselsatta. Det blir då tydligt att det är individer en relativt sett svag ställning på arbetsmarknaden, det vill säga de med låga inkomster, som driver resultaten.

4.2 Familjebildning

Att vara gift med en medborgare (eller samboskap) innebär att väntetiden innan det är möjligt att ansöka om medborgarskap är kortare än normalfallet. Det är därmed möjligt att sannolikheten att individer gifter sig stiger åren före medborgarskapsbyten. En alternativ hypotes är att det är vanligare att individer gifter sig efter medborgarskapsbyten då möjligheten att naturaliseras påskyndas för den blivande partnern. De två mekanismerna pekar åt olika håll och totaleffekten är därmed svår att förutspå.

Figur 5 redovisar sambandet mellan familjebildning och giftermål. För kvinnor, i genomsnitt, ökar sannolikheten för äktenskap i samband med medborgarskapsbyten. Sambandet drivs dock av kvinnor från Balkan och Östeuropa och Afrika söder om Sahara.¹³ För män kan ett liknande mönster kan skönjas, det vill säga, i genomsnitt är sannolikheten att en man gifter sig åren kring medborgarskapsbyten högre än i perioden som föregår observationsfönstret. Analysen ger således visst stöd för att äktenskap samvarierar med beslut rörande medborgarskapsbyten. Inget entydigt stöd för endera hypotesen

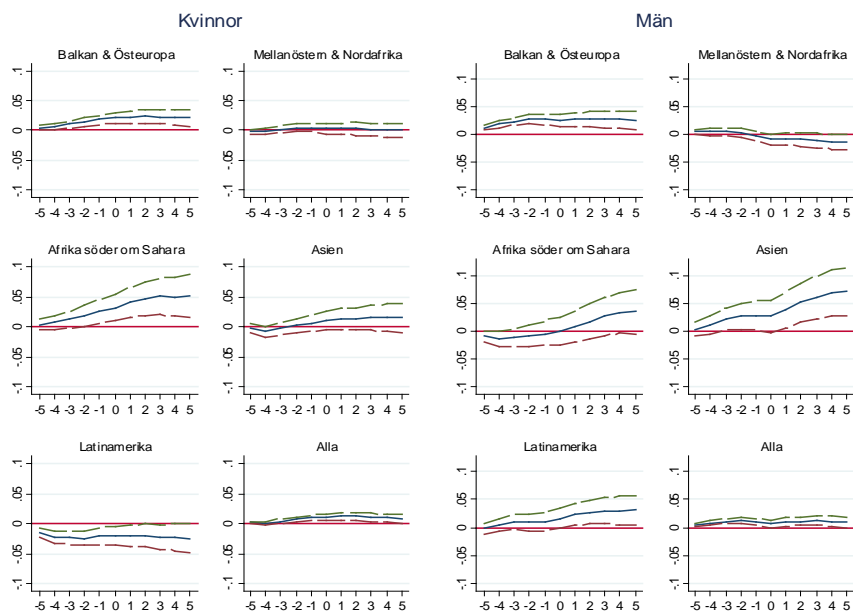
¹² Jämförelseperioden är utfallet sex år innan medborgarskapsbytet eller tidigare.

¹³ Det motsatta mönstret observeras för kvinnor från Latinamerika vilket antyder att skälen till varför olika grupper väljer att ansöka om medborgarskap varierar.

ovan hittas dock då äktenskapsfrekvensen, i genomsnitt, är högre både strax före och efter medborgarskapsbyten.

I Engdahl (2014) redovisas även en analys av sambandet mellan medborgarskapsbyten och barnafödande. Inget stöd för denna hypotes hittas.

Figur 5 Effekten av medborgarskapsbyten på sannolikheten att gifta sig

Anmärkning Den lodräta axeln (y-axeln) visar storleken på punktskattningar från separata OLS-skattningar av effekten av medborgarskap på sannolikheten att en individ gifter sig. Den vågräta axeln (x-axeln) illustrerar tidpunkten då individen byter medborgarskap, år noll utgör naturaliseringsåret. Skattningarna anger den förändrade sannolikheten (uttryckt i procentenheter) att en individ gifter sig i jämförelse med perioden som föregår observationsfönstret (d.v.s. sex år innan medborgarskapsbytet eller tidigare). De streckade linjerna är det 95 % -konfidensintervallet. Punktskattningarna återfinns i Tabell A 3 i Appendix.

5 Avslutande kommentarer

I denna rapport studeras sambandet mellan medborgarskap och utrikes föddas ställning på arbetsmarknaden och familjebildning. Analysen visar att medborgarskapsbyten är associerade med en stärkt ställning på arbetsmarknaden. I genomsnitt stiger sannolikheten att vara sysselsatt och årsinkomsten i samband med bytet av medborgarskap och sambandet är särskilt starkt för individer med en svag anknytning till arbetsmarknaden. Då effekterna framträder redan innan

det att medborgarskapsbytet har ägt rum är en rent kausal tolkning inte möjlig. Det vill säga, resultaten ger inget entydigt stöd för att det är medborgarskapsbyten i sig som driver effekterna. Hade så varit fallet hade vi inte förväntat oss att blivande medborgares ställning på arbetsmarknaden hade stärkts redan innan naturaliseringstillfället. En alternativ förklaring är att det är möjligheten att ansöka om medborgarskap, snarare än medborgarskapet i sig, som motiverar blivande medborgare stärka sin ställning på arbetsmarknaden. Ytterligare en tänkbar förklaring är att medborgarskapsansökan enbart är en del av en mer långsiktig plan att etablera sig i Sverige, en plan som skulle kunna innebära en strävan efter att bli ekonomiskt självförsörjande och där medborgarskap är ett medel som påskyndar processen (eller upplevs påskynda den). Detta antyder att andra beteendeförändringar associerade med medborgarskapsbyten kan förklara det observerade mönstret.

I rapportens andra del undersöks huruvida det finns en koppling mellan familjebildning och medborgarskapsbyten. Denna del av analysen ger stöd för att medborgarskapsbyten, för vissa grupper av länder, inte (enbart) drivs av arbetsmarknadsskäl. Resultaten visar att äktenskap, i genomsnitt, är mer vanligt förekommande i samband med medborgarskapsbyten än perioden som föregår naturaliseringsprocessen. Det visar på att medborgarskapsbyten kan påverka beslut rörande familjen, alternativt att familjeförhållande kan influera tajmingen av medborgarskapsansökningar. Inget samband mellan medborgarskapsbyten och valet att skaffa barn hittas dock.

Sammantaget får det därmed anses vara belagt att det finns ett samband mellan medborgarskapslagstiftningen och individers möjligheter på arbetsmarknaden. Ett resultat som för övrigt är förenligt med flera olika internationella och svenska studier (Avsnitt 2.2). Det innebär dock inte att det är enkelt att använda lagstiftningen som ett instrument för ökad integration. Ändrade behörighetskrav för medborgarskap skulle troligtvis förändra sammansättningen av gruppen som ansöker om medborgarskap. Hårdare krav innebär, till exempel, att de som inte är behöriga blir fler. Detta skulle kunna påverka den obehöriga gruppens inställning till majoritetssamhället och deras möjligheter på arbetsmarknaden. På samma gång skulle de som uppfyller kraven för medborgarskap utgöra en mer selekterad grupp vilket eventuellt stärker medborgarskapets signalvärde. Detta illustrerar att det är svårt att förutspå huruvida integrationen av utrikes födda på arbetsmarknaden skulle gynnas eller missgynnas av regeländringar för behörighet till medborgarskap.

Referenser

- Arulampalam, W, P Gregg och M Gregory (2001). "Unemployment Scarring", *The Economic Journal*, vol. 111, iss. 475, sidorna 577–584.
- Bratsberg, B och O Raaum (2011). "The Labor Market Outcomes of Naturalized Citizens in Norway", Kapitel 7, sidorna 184-205 i "Naturalisation: A Passport For The Better Integration Of Immigrants?" OECD Publishing.
- Bratsberg, B, J F Raganes och Z M Nasir (2002). "The Effect of Naturalisation on Wage Growth: A Panel Study of Young Male Immigrants", *Journal of Labour Economics*, vol. 20, No. 3, sidorna 568-597.
- Bevelander, P och J Helgertz (2012). "Är det lönsamt att bli medborgare? Finns det en positiv effekt av att bli medborgare på inkomster, och när faller den ut?" Rapport för Arbetsmarknadsdepartementet.
- Engdahl, M (2014) "Naturalizations and the economic and social integration of immigrants, IFAU Working paper 2014:11.
- Fougère, D and M Safi (2009). "Naturalization and Employment of Migrants in France (1968-1999)", *International Journal of Manpower*, 30 (1/2): 83-96.
- LaLonde, R och R Topel (1997). "Economic Impact of International Migration and the Economic Performance of Migrants", *Handbook of Population and Family Economics*, vol. 1, Part B, Kapitel 14, sidorna 799-850.
- Liebig, T och F Von Haaren (2011). "Citizenship and the Socio-economic Integration of Immigrants and their Children: An overview Across EU and OECD Countries", Kapitel 1 i "Naturalisation and the Labour Market Integration of Immigrants", *International Migration Outlook 2010*, OECD Publishing, Paris.
- Lokrantz Bernitz H and H Bernitz (2006). "Acquisition and Loss of Nationality", Kapitel 14 i R. Rauböck et al. (redaktör.), *Country Analyses. Policies and Trends in 15 European Countries*, vol. 2, Amsterdam University Press, Amsterdam.
- OECD (2013). *International Migration Outlook 2013*. OECD Publishing. Tillgänglig på 2013-10-09, http://dx.doi.org/10.1787/migr_outlook-2013-en.
- Ohlson, M (2008). "The Impact of Becoming a Swedish Citizen on Labour Earnings and Employment", Mimeo, Växjö University.

- SOU (1999). Slutbetänkande av 1997 års medborgarskapskommitté, SOU 1999:34, Statens offentliga utredningar.
- SOU (2000). Medborgarskapskrav i svensk lagstiftning – Betänkande av Kommittén om medborgarskapskrav, SOU 2000:106, Statens offentliga utredningar.
- SOU (2012). ”Hur ser du på svenskt medborgarskap?” Promemoria 2012-11-09, Utredningen om vissa medborgarskapsfrågor, A 2012:01.
- Steinhardt, M (2012). “Does Citizenship Matter? The Economic Impact of Citizenship in Germany”, *Labour Economics*, vol. 19 (2012), sidorna. 813–823.
- Steinhardt, M, och J Wedemeier (2011). “The Labor Market Performance of Naturalized Immigrants in Switzerland - New Evidence from the Swiss Labor Force Survey”, *Journal of International Migration and Integration*, (publicerad online 29 Juli 2011).
- Szabó, M (1997). *Vägen mot medborgarskap: studier i medborgarskapsbyte och integration*. Bokförlaget Arena, Stockholm.

Appendix

Tabell A 1 Effekten av medborgarskapsbyten på sannolikheten att ha arbetsinkomster överhuvudtaget (sida 1 av 2)

Kvinnor	Balkan & Östeuropa	Mellanöstern och Nordafrika	Afrika söder om Sahara	Asien	Latin- amerika	Alla
5 år före	-0,010** (0,004)	-0,016*** (0,003)	-0,005 (0,006)	-0,004 (0,006)	0,034*** (0,007)	-0,009*** (0,002)
4 år före	-0,001 (0,004)	-0,007 (0,004)	0,015 (0,008)	-0,002 (0,007)	0,033*** (0,008)	-0,003 (0,002)
3 år före	0,015** (0,005)	0,008 (0,005)	0,040*** (0,010)	0,013 (0,008)	0,064*** (0,009)	0,013*** (0,003)
2 år före	0,033*** (0,006)	0,022*** (0,006)	0,069*** (0,011)	0,034*** (0,009)	0,078*** (0,010)	0,031*** (0,003)
1 år före	0,044*** (0,007)	0,029*** (0,006)	0,099*** (0,013)	0,046*** (0,011)	0,088*** (0,011)	0,043*** (0,004)
Naturaliser- ingsåret	0,047*** (0,008)	0,037*** (0,007)	0,105*** (0,015)	0,049*** (0,012)	0,086*** (0,012)	0,049*** (0,004)
Året efter	0,045*** (0,009)	0,044*** (0,008)	0,107*** (0,016)	0,046*** (0,013)	0,084*** (0,012)	0,053*** (0,005)
Två år efter	0,041*** (0,010)	0,043*** (0,009)	0,104*** (0,018)	0,042** (0,014)	0,077*** (0,014)	0,052*** (0,005)
Tre år efter	0,040*** (0,011)	0,050*** (0,009)	0,103*** (0,020)	0,048** (0,015)	0,076*** (0,015)	0,057*** (0,006)
Fyra år efter	0,046*** (0,011)	0,050*** (0,010)	0,111*** (0,021)	0,049** (0,017)	0,077*** (0,016)	0,062*** (0,006)
Fem år efter	0,050*** (0,012)	0,048*** (0,011)	0,123*** (0,023)	0,053** (0,018)	0,077*** (0,017)	0,065*** (0,006)
Sex år efter+	0,062*** (0,013)	0,061*** (0,012)	0,134*** (0,024)	0,063** (0,020)	0,074*** (0,019)	0,078*** (0,007)
<i>N</i>	1762831	1857367	1285172	1395677	1286665	3373177

Tabell A 1. Fortsättning (sida 2 av 2)

Män	Balkan & Östeuropa	Mellanöstern och Nordafrika	Afrika söder om Sahara	Asien	Latin-amerika	Alla
5 år före	-0,008* (0,004)	-0,010** (0,003)	0,047*** (0,008)	0,049*** (0,009)	0,023** (0,007)	-0,002 (0,002)
4 år före	0,003 (0,005)	0,009 (0,004)	0,085*** (0,009)	0,060*** (0,010)	0,033*** (0,008)	0,014*** (0,003)
3 år före	0,038*** (0,006)	0,040*** (0,005)	0,115*** (0,010)	0,089*** (0,012)	0,055*** (0,009)	0,046*** (0,003)
2 år före	0,069*** (0,007)	0,065*** (0,005)	0,156*** (0,011)	0,125*** (0,014)	0,068*** (0,009)	0,075*** (0,003)
1 år före	0,087*** (0,007)	0,083*** (0,006)	0,167*** (0,013)	0,143*** (0,015)	0,076*** (0,010)	0,091*** (0,004)
Naturaliseringsåret	0,085*** (0,008)	0,080*** (0,007)	0,167*** (0,015)	0,127*** (0,017)	0,072*** (0,011)	0,088*** (0,004)
Året efter	0,081*** (0,009)	0,079*** (0,007)	0,136*** (0,016)	0,111*** (0,019)	0,057*** (0,012)	0,082*** (0,005)
Två år efter	0,079*** (0,010)	0,078*** (0,008)	0,114*** (0,017)	0,096*** (0,021)	0,051*** (0,013)	0,079*** (0,005)
Tre år efter	0,080*** (0,011)	0,073*** (0,008)	0,104*** (0,019)	0,087*** (0,022)	0,044*** (0,014)	0,076*** (0,005)
Fyra år efter	0,087*** (0,011)	0,075*** (0,009)	0,100*** (0,020)	0,077*** (0,024)	0,044*** (0,015)	0,080*** (0,006)
Fem år efter	0,093*** (0,012)	0,076*** (0,010)	0,094*** (0,022)	0,073*** (0,026)	0,043*** (0,016)	0,084*** (0,006)
Sex år efter+	0,101*** (0,014)	0,093*** (0,010)	0,103*** (0,024)	0,067*** (0,028)	0,045*** (0,018)	0,097*** (0,007)
<i>N</i>	1951784	2342476	1566105	1512387	1525724	3613660

Anmärkning: *** anger att ett estimat är signifikant på 0,1-procentsnivå, ** på 1-procentsnivå och * på 5-procentsnivå. Standardfelen är klusterrobusta med avseende på individ. Modellerna är skattade med OLS. Varje cell representerar en separat regression. Kontroller för ålder, tid i Sverige och interaktionen mellan huruvida en individ blir medborgare eller inte under observationsperioden och tid i Sverige inkluderas. Alla kontroller definieras som dummyvariabler. Tidskonstanta individspecifika egenskaper tas hänsyn till. Urvalet bestående av kvinnor inkluderar ett 10-procentigt slumpmässigt urval av svensk födda kvinnor (män) utan gymnasieexamen vilket motsvarar 1 076 494 (1 336 944) observationer.

Tabell A 2 Effekten av medborgarskapsbyten på logaritmerade årsinkomster
(sida 1 av 2)

Kvinnor	Balkan & Östeuropa	Mellanöstern och Nordafrika	Afrika söder om Sahara	Asien	Latin- amerika	Alla
5 år före	-0,014 (0,023)	-0,145*** (0,026)	0,054 (0,043)	-0,025 (0,027)	0,039 (0,027)	-0,032** (0,012)
4 år före	0,020 (0,024)	-0,157*** (0,026)	0,098 (0,045)	-0,027 (0,029)	0,070 (0,028)	-0,021 (0,013)
3 år före	0,056* (0,025)	-0,109*** (0,027)	0,111 (0,048)	-0,007 (0,031)	0,074 (0,030)	0,009 (0,013)
2 år före	0,074** (0,028)	-0,114*** (0,029)	0,146** (0,052)	0,009 (0,033)	0,086 (0,032)	0,022 (0,014)
1 år före	0,142*** (0,030)	-0,091 (0,031)	0,235*** (0,057)	0,044 (0,037)	0,128 (0,035)	0,074** (0,015)
Naturaliseringsåret	0,151*** (0,032)	-0,061 (0,033)	0,246*** (0,063)	0,072 (0,040)	0,148*** (0,038)	0,097*** (0,017)
Året efter	0,152*** (0,035)	-0,084 (0,036)	0,184** (0,069)	0,058 (0,044)	0,119** (0,041)	0,087*** (0,018)
Två år efter	0,147*** (0,038)	-0,068 (0,038)	0,204** (0,074)	0,041 (0,048)	0,132** (0,044)	0,098*** (0,019)
Tre år efter	0,139*** (0,041)	-0,080 (0,041)	0,195 (0,080)	0,040 (0,051)	0,121 (0,047)	0,094*** (0,021)
Fyra år efter	0,153*** (0,044)	-0,081 (0,044)	0,184 (0,085)	0,062 (0,055)	0,132** (0,051)	0,106*** (0,022)
Fem år efter	0,149** (0,047)	-0,068 (0,046)	0,190 (0,090)	0,068 (0,059)	0,136 (0,054)	0,114*** (0,024)
Sex år efter+	0,147** (0,051)	-0,034 (0,050)	0,239 (0,098)	0,093 (0,065)	0,185** (0,059)	0,140*** (0,026)
N	1084815	998731	810414	884048	846684	1816076

Tabell A 2. Fortsättning (sida 2 av 2)

Män	Balkan & Östeuropa	Mellanöstern och Nordafrika	Afrika söder om Sahara	Asien	Latin-amerika	Alla
5 år före	-0,022 (0,020)	-0,108*** (0,019)	0,044 (0,035)	0,092* (0,039)	0,031 (0,025)	-0,028* (0,011)
4 år före	-0,005 (0,021)	-0,083*** (0,019)	0,144*** (0,037)	0,140** (0,043)	0,080** (0,026)	0,005 (0,011)
3 år före	0,039 (0,022)	-0,023 (0,020)	0,196*** (0,040)	0,298*** (0,045)	0,121*** (0,027)	0,063*** (0,012)
2 år före	0,104*** (0,024)	0,055** (0,021)	0,276*** (0,044)	0,399*** (0,048)	0,182*** (0,029)	0,136*** (0,013)
1 år före	0,152*** (0,026)	0,101*** (0,023)	0,339*** (0,049)	0,444*** (0,053)	0,235*** (0,031)	0,186*** (0,014)
Naturaliseringsåret	0,166*** (0,028)	0,111*** (0,025)	0,362*** (0,054)	0,423*** (0,058)	0,229*** (0,033)	0,197*** (0,015)
Året efter	0,155*** (0,030)	0,108*** (0,027)	0,305*** (0,059)	0,373*** (0,064)	0,196*** (0,036)	0,183*** (0,016)
Två år efter	0,146*** (0,033)	0,124*** (0,029)	0,261*** (0,064)	0,372*** (0,069)	0,199*** (0,039)	0,185*** (0,017)
Tre år efter	0,146*** (0,035)	0,123*** (0,031)	0,264*** (0,068)	0,397*** (0,074)	0,233*** (0,041)	0,192*** (0,019)
Fyra år efter	0,143*** (0,038)	0,112*** (0,034)	0,285*** (0,073)	0,403*** (0,080)	0,252*** (0,044)	0,196*** (0,020)
Fem år efter	0,163*** (0,040)	0,127*** (0,036)	0,286*** (0,078)	0,382*** (0,086)	0,265*** (0,047)	0,210*** (0,021)
Sex år efter+	0,188*** (0,044)	0,189*** (0,039)	0,364*** (0,084)	0,422*** (0,095)	0,320*** (0,051)	0,259*** (0,024)
<i>N</i>	1299071	1401753	1048833	1014918	1055145	2182082

Anmärkning: *** anger att ett estimat är signifikant på 0,1-procentsnivå, ** på 1-procentsnivå och * på 5-procentsnivå. Standardfelen är klusterrobusta med avseende på individ. Modellerna är skattade med OLS. Varje cell representerar en separat regression. Kontroller för ålder, tid i Sverige och interaktionen mellan huruvida en individ blir medborgare eller inte under observationsperioden och tid i Sverige inkluderas. Alla kontroller definieras som dummy-variabler. Tidskonstanta individspecifika egenskaper tas hänsyn till. Urvalet bestående av kvinnor inkluderar ett 10-procentigt slumpmässigt urval av svensk födda kvinnor (män) utan gymnasieexamen vilket motsvarar 712 738 (917 057) observationer.

Tabell A 3 Effekten av medborgarskap på sannolikheten att gifta sig (sida 1 av 2)

Kvinnor	Balkan & Östeuropa	Mellanöstern och Nordafrika	Afrika söder om Sahara	Asien	Latin-amerika	Alla
5 år före	0,005** (0,002)	-0,001 (0,002)	0,004 (0,004)	-0,002 (0,004)	-0,016*** (0,004)	0,002 (0,001)
4 år före	0,006* (0,002)	-0,001 (0,002)	0,008 (0,006)	-0,008 (0,005)	-0,023*** (0,005)	0,001 (0,001)
3 år före	0,010*** (0,003)	0,002 (0,003)	0,012 (0,007)	-0,002 (0,005)	-0,023*** (0,006)	0,004* (0,002)
2 år före	0,014*** (0,004)	0,004 (0,003)	0,019* (0,009)	0,003 (0,006)	-0,024*** (0,007)	0,007** (0,002)
1 år före	0,018*** (0,004)	0,005 (0,004)	0,026* (0,010)	0,007 (0,007)	-0,020** (0,007)	0,010*** (0,002)
Naturaliseringsåret	0,021*** (0,005)	0,004 (0,004)	0,033** (0,012)	0,011 (0,008)	-0,020* (0,008)	0,011*** (0,003)
Året efter	0,023*** (0,005)	0,003 (0,005)	0,041** (0,013)	0,014 (0,009)	-0,020* (0,009)	0,012*** (0,003)
Två år efter	0,024*** (0,006)	0,003 (0,005)	0,048*** (0,014)	0,014 (0,010)	-0,020* (0,010)	0,012*** (0,003)
Tre år efter	0,023*** (0,006)	0,002 (0,006)	0,051** (0,016)	0,015 (0,011)	-0,022* (0,010)	0,011** (0,004)
Fyra år efter	0,023*** (0,006)	0,001 (0,006)	0,051** (0,017)	0,016 (0,011)	-0,023* (0,011)	0,009* (0,004)
Fem år efter	0,021** (0,007)	0,000 (0,007)	0,052** (0,018)	0,015 (0,012)	-0,025* (0,012)	0,007 (0,004)
Sex år efter+	0,020** (0,008)	0,002 (0,007)	0,054** (0,019)	0,015 (0,014)	-0,012 (0,013)	0,007 (0,004)
N	1678524	1762460	1202881	1312140	1201449	3258649

Tabell A 3. Fortsättning (sida 2 av 2)

Män	Balkan & Östeuropa	Mellanöstern och Nordafrika	Afrika söder om Sahara	Asien	Latin- amerika	Alla
5 år före	0,013 ^{***} (0,002)	0,004 (0,002)	-0,010 (0,006)	0,003 (0,006)	-0,001 (0,005)	0,005 ^{**} (0,002)
4 år före	0,019 ^{***} (0,003)	0,005 (0,003)	-0,014 [*] (0,007)	0,010 (0,008)	0,005 (0,006)	0,008 ^{***} (0,002)
3 år före	0,023 ^{***} (0,004)	0,005 (0,003)	-0,012 (0,008)	0,022 [*] (0,010)	0,010 (0,007)	0,011 ^{***} (0,002)
2 år före	0,027 ^{***} (0,004)	0,003 (0,004)	-0,008 (0,010)	0,026 [*] (0,012)	0,009 (0,008)	0,012 ^{***} (0,003)
1 år före	0,026 ^{***} (0,005)	-0,002 (0,005)	-0,004 (0,011)	0,028 [*] (0,013)	0,010 (0,008)	0,010 ^{***} (0,003)
Naturaliser- ingsåret	0,026 ^{***} (0,006)	-0,010 (0,005)	-0,001 (0,013)	0,026 (0,015)	0,016 (0,009)	0,007 [*] (0,003)
Året efter	0,026 ^{***} (0,006)	-0,009 (0,006)	0,008 (0,014)	0,038 [*] (0,016)	0,023 [*] (0,010)	0,010 ^{**} (0,004)
Två år efter	0,027 ^{***} (0,007)	-0,010 (0,006)	0,017 (0,016)	0,051 ^{**} (0,018)	0,028 [*] (0,011)	0,012 ^{**} (0,004)
Tre år efter	0,027 ^{***} (0,007)	-0,010 (0,006)	0,026 (0,017)	0,060 ^{**} (0,019)	0,029 [*] (0,012)	0,012 ^{**} (0,004)
Fyra år efter	0,027 ^{***} (0,008)	-0,012 (0,007)	0,033 (0,018)	0,068 ^{**} (0,021)	0,030 [*] (0,013)	0,011 [*] (0,005)
Fem år efter	0,025 ^{**} (0,009)	-0,013 (0,007)	0,034 (0,020)	0,071 ^{**} (0,022)	0,032 [*] (0,014)	0,010 [*] (0,005)
Sex år efter+	0,024 [*] (0,009)	-0,013 (0,008)	0,044 [*] (0,021)	0,083 ^{***} (0,024)	0,038 [*] (0,015)	0,010 (0,005)
<i>N</i>	1858479	2229917	1473121	1421178	1431424	3481908

Anmärkning: *** anger att ett estimat är signifikant på 0,1-procentsnivå, ** på 1-procentsnivå och * på 5-procentsnivå. Standardfelen är klusterrobusta med avseende på individ. Modellerna är skattade med OLS. Varje cell representerar en separat regression. Kontroller för ålder, tid i Sverige och interaktionen mellan huruvida en individ blir medborgare eller inte under observationsperioden och tid i Sverige inkluderas. Alla kontroller definieras som dummyvariabler. Tidskonstanta individspecifika egenskaper tas hänsyn till. Urvalet bestående av kvinnor inkluderar ett 10-procentigt slumpmässigt urval av svensk födda kvinnor (män) utan gymnasieexamen vilket motsvarar 999 174 (1 248 445) observationer.

IFAU:s publikationsserier – senast utgivna

Rapporter

- 2014:1** Assadi Anahita ”En profilfråga: Hur använder arbetsförmedlare bedömningsstödet?”
- 2014:2** Eliason Marcus ”Uppsägningar och alkoholrelaterad sjuklighet och dödlighet”
- 2014:3** Adman Per ”Försummas gymnasieskolans demokratiuppdrag? En kvalitativ textanalys av 2009 års svenska gymnasiereform”
- 2014:4** Stenberg Anders och Olle Westerlund ”Utbildning vid arbetslöshet: en jämförande studie av yrkesinriktad och teoretisk utbildning på lång sikt”
- 2014:5** van den Berg Gerard J., Lene Back Kjærsgaard och Michael Rosholm ”Betydelsen av möten mellan arbetslösa och förmedlare”
- 2014:6** Mörk Eva, Anna Sjögren och Helena Svaleryd ”Blir barn sjuka när föräldrarna blir arbetslösa?”
- 2014:7** Johansson Per, Arizo Karimi och J. Peter Nilsson ”Könsskillnader i hur sjukfrånvaro påverkas av omgivningen”
- 2014:8** Forslund Anders, Lena Hensvik, Oskar Nordström Skans, Alexander Westerberg och Tove Eliasson ”Avtalslöner, löner och sysselsättning”
- 2014:9** Engdahl Mattias ”Medborgarskap, arbetsmarknaden och familjebildning”

Working papers

- 2014:1** Vikström Johan “IPW estimation and related estimators for evaluation of active labor market policies in a dynamic setting”
- 2014:2** Adman Per “Who cares about the democratic mandate of education? A text analysis of the Swedish secondary education reform of 2009”
- 2014:3** Stenberg Anders och Olle Westerlund “The long-term earnings consequences of general vs. specific training of the unemployed”
- 2014:4** Boye Katarina “Can you stay at home today? The relationship between economic dependence, parents’ occupation and care leave for sick children”
- 2014:5** Bergemann Annette och Gerard J. van den Berg “From giving birth to paid labor: the effects of adult education for prime-aged mothers”
- 2014:6** van den Berg Gerard J., Lene Kjærsgaard och Michael Rosholm “To meet or not to meet, that is the question – short-run effects of high-frequency meetings with case workers”
- 2014:7** Avdic Daniel, Petter Lundborg och Johan Vikström “Learning-by-doing in a highly skilled profession when stakes are high: evidence from advanced cancer surgery”

- 2014:8** Mörk Eva, Anna Sjögren och Helena Svaleryd “Parental unemployment and child health”
- 2014:9** Johansson Per, Arizo Karimi and J. Peter Nilsson “Gender differences in shirking: monitoring or social preferences? Evidence from a field experiment”
- 2014:10** Eliasson Tove and Oskar Nordström Skans “Negotiated wage increases and the labor market outcomes of low-wage workers: evidence from the Swedish public sector”
- 2014:11** Engdahl Mattias “Naturalizations and the economic and social integration of immigrants”

Dissertation series

- 2013:1** Vikman Ulrika “Benefits or work? Social programs and labor supply”
- 2013:2** Hanspers Kajsa “Essays on welfare dependency and the privatization of welfare services”
- 2013:3** Persson Anna “Activation programs, benefit take-up, and labor market attachment”
- 2013:4** Engdahl Mattias “International mobility and the labor market”